

Bijeenkomst A2-Erfgoedcommissie d.d. 19 juli 2022

Datum : 19 juli 2022
Plaats : Gemeentehuis Valkenswaard Raadzaal
Aanwezig : Toon van Cranenbroek, Niels Drijvers, Henk van Mierlo,
Denise Souwen – van Gompel
Afwezig : Montana Claus, Maikel Niël, Wouter Kreike, Baukeline Kielen

1 Opening

Verslaglegging geschiedt door mevr. D. Souwen / dhr. H. van Mierlo schrijft mee voor eventuele aanvullingen

2 Vaststellen verslag vergadering 24 mei 2022

Het verslag van 24 mei 2022 wordt ongewijzigd vastgesteld.

3 Spreekrecht

Dhr. Nederhof geeft uitleg over wat de opdrachtgever wenst. Voorgevel wordt hersteld. De achterzijde gebeurt veel, daar komt een nieuwe uitbreiding. Met eigentijdse architectuur, om de nieuwe uitbreiding wel te onderscheiden van het oude gebouw. Tevens heeft hij uitleg gegeven over de materialisatie. Commissie geeft aan dat bij voorkeur één smalle dakkapel boven de voordeur wordt gecentreerd. De hele gevel moet authentiek blijven. De pannen worden hergebruikt. Het hout is nog niet definitief gekozen. Het betreft een pand met sterstatus, hetgeen met name van belang is voor het behoud van de voor- en zijgevels. Naar de gebinten wordt nog gekeken of deze eventueel hergebruikt kunnen worden. Hergebruik heeft de voorkeur van de commissie.

4 Te bespreken onderwerpen

4.1 Erfgoedmeetlat

Dit zou begin juli '22 met mevr. M. Claus besproken worden, maar dit is niet gelukt. Bureau Hüsken is met de waardering begonnen. Dhr. T. van Cranenbroek stemt met Bureau Hüsken af om deze waarderingsmethodes te maken met behulp van de tot dusverre gebruikte matrix. Daarna kunnen de resultaten van beide waarderingsmethoden worden vergeleken, waarbij aandacht nodig blijft voor de waardering van de cultuur-sociaal-historische component van het object.

Actie:

- Dhr. T. van Cranenbroek stemt e.e.a. af met Bureau Hüsken.

4.2 Stavaza verbouwing Antoniuskerk

Op 19 juli 2022 (de zelfde middag als deze vergadering) vindt er een schouw plaats door het college van B. en W. Dit is tevens de start van de opbouw.

4.3 Update over adviescommissie onder nieuwe omgevingswet

Er is vorige week een brainstormsessie geweest m.b.t. welstand, erfgoed en ruimtelijke ordening. Hierbij waren aanwezig dhr. W. Kreike, dhr. M. Antonis en dhr. N. Drijvers. Het vraagstuk "hoe gaan we een nieuwe commissie samenstellen" is hierbij aan bod geweest. De mogelijkheid is bekeken of de gemeente naar één commissie (welstand en erfgoed) kan en dat dan voor de drie A2-gemeenten. Er is tevens open over het concept beleidsnota gesproken. Er is nog niets besloten vanwege de complexiteit. Een en ander krijgt dus nog een vervolg. Waarschijnlijk gaat het in de basis hetzelfde blijven als heden, zij het dat de uitvoering iets anders zal worden.

4.4 Portefeuillehouders erfgoed in de A2 gemeenten

In Valkenswaard is wethouder dhr. B. Bots portefeuillehouder erfgoed, in augustus neemt dhr. H. van Mierlo hem mee voor een rondje Valkenswaard. In Cranendonck blijft burgemeester Ronald van Kessel portefeuillehouder. Van Heeze-Leende is nog geen informatie bekend.

4.5 Mariakerk inventarisatieverslag

Het verslag van de inventarisatie d.d. 27 juni 2022 wordt geaccordeerd. Het glaswerk zal bij de uitwerking nadrukkelijk aandacht moeten krijgen, naast de eerder bij het eerste gesprek door de erfgoedcommissie aangegeven punten.

4.6 Verhouding planologie en erfgoed

In de Omgevingswet gaat dit meer een rol spelen. Volgende keer terug op de agenda voor eventuele nieuwe ontwikkelingen.

Actie:

- mevr. D. Souwen zet dit op de agenda van volgende keer.

4.7 Pand Vangaelen, Heeze

Hier is al veel over te doen geweest. Er is nog geen nieuw plan voorgelegd. Er komt waarschijnlijk nieuwbouw. De cultuurhistorische waarde en de gevoeligheid van deze plek is niet herkend op het moment van de beoordeling van de planologische aanpassingen. Daardoor heeft welstand hier (buiten de monumentencommissie om) een advies over gegeven. De cultuurhistorische waarde kwam pas naar voren toen er publiciteit aan werd gegeven. Dit pand heeft echter een onomstreden en unieke cultuurhistorische waarde. De A2-gemeenten worden daarom geadviseerd om bij planologische ontwikkelingen nadrukkelijk ook de culturele en sociaalhistorische waarde van objecten (en hun directe omgeving) te betrekken.

4.8 Rondgang Budel-Dorplein

Dhr. T. van Cranenbroek heeft dit voor de erfgoedcommissie in juli proberen te initiëren maar dat is agendatechnisch niet gelukt. Afgesproken wordt om de volgende erfgoedcommissievergadering in Cranendonck te houden. Daaraan voorafgaand vindt dan de rondgang plaats vanaf 10.00 uur.

Actie:

- dhr. T. van Cranenbroek vraagt aan mevr. M. Claus of ze deze vergadering (13 september '22) kan organiseren (ruimte reserveren) en zorgt mevr. M. Claus dat de uitnodiging verstuurd wordt aan de commissieleden. Tevens de collega's van ruimtelijke ordening en handhaving uitnodigen. Mevr. M. Claus kan hiervoor kijken wie hiervoor nog meer belangrijk is om aan te sluiten en nodigt deze mensen ook uit. Dhr. Van Cranenbroek stuurt een vooraankondiging.

4.9 Hoofdstraat 78 Budel-Dorplein

Dhrn N. Drijvers en T. van Cranenbroek hebben dit pand (rijksmonument) bezocht. Zij constateerden dat er - zonder benodigde vergunningen - helaas al veel weggehaald was waarbij nauwelijks meer kan worden vastgesteld wat de waarde van de verwijderde elementen is geweest. Het resultaat is dat er door de gemeente een bouwstop per direct is ingesteld en de afspraak is gemaakt dat de initiatiefnemer een integraal plan indient.

4.10 Duurzaamheidsrapport

Hier is ambtelijke ondersteuning voor nodig, die is er nu niet dus naar de volgende agenda.

Actie:

- mevr. D. Souwen zet dit op de agenda van volgende keer.

4.11 Hugten 5, Maarheeze

Hierover zijn geen nieuwe berichten bekend. Volgende keer opnieuw agenderen.

Actie:

- mevr. D. Souwen zet dit op de agenda van volgende keer.

4.12 Stavaza balken Mgr. Smetsstraat, Valkenswaard

Hierover zijn geen nieuwe berichten bekend.

4.13 Actiepuntenlijst

Voor de afwerking van de actiepunten is ambtelijke ondersteuning noodzakelijk welke momenteel in elk van de drie A2-gemeenten ontbreekt. Op deze wijze wordt de lijst niet korter, alleen maar langer en blijven geadviseerde objecten zonder bescherming. Er zal een memo gemaakt worden, dat er meer ambtelijke ondersteuning nodig is. Er zijn dus geen ontwikkelingen te melden in de afwerking van de actiepuntenlijst. De erfgoedcommissie besluit om komende september een memo inzake het ontbreken van adequate ambtelijke ondersteuning te versturen naar de A2-colleges en gemeenteraden.

Actie:

- *Commissie memo en brandbrief maken die naar de raad gestuurd kan worden.*

4.14 Kapelstraat 110, Heeze

Voor dit pand (gemeentelijk monument) is nog geen advies afgegeven. Het plan is voor wat betreft de de voorzijde prima. Dit in tegenstelling tot de achterzijde. De hiërarchie tussen aanbouw en hoofdbouw is helemaal weg. Het vergroten van de aanbouw is in massa misschien geen probleem maar het is noodzakelijk dat de oorspronkelijk structuur van het monument behouden of zelfs versterkt wordt. Dit is in deze context zeer wel mogelijk. Geadviseerd wordt om de aanwezige waarden te versterken, een analyse te maken waar de waarde zit en aan de hand daarvan een plan maken dat de structuur van het monument versterkt.

4.15 Parochiebegraafplaats, Dommelen

De stichting De Rösheuvel heeft kort voor de vergadering een rapport uitgebracht over de waardering van de begraafplaats in Dommelen en de individuele graven en daarover geadviseerd. Vanwege de te korte voorbereidingstijd zal het rapport in de volgende vergadering worden besproken.

Actie:

- *Commissie doorlezen voor de volgende vergadering.*
- *Mevr. D. Souwen zet dit op de agenda van volgende keer.*

4.16 Markt 45, Valkenswaard

Advies d.d. 20 juni 2022

Beoordeeld is de aanvraag om het aanbrengen van een opening ten behoeve van een parkeerplaats in de tuinmuur van het gemeentelijk monument Markt 45 te Valkenswaard, een en ander zoals in concept aangegeven. De commissie acht het acceptabel dat er mits goed en terughoudend gedetailleerd een opening wordt aangebracht in de tuinmuur. Een uitgewerkt plan wordt tegemoet gezien. De erfgoedcommissie adviseert in principe positief.

4.17 Bakkerstraat 1, Valkenswaard

Het plan is behandeld in de gecombineerde commissie van erfgoed en welstand. Naast de welstandscommissie is ook de afgevaardigde van de A2 erfgoed commissie bij het overleg aanwezig. Naar aanleiding van uw adviesaanvraag is de commissie van mening dat het bovenvermelde plan voldoet aan redelijke eisen van welstand mits de nog resterende bezwaren worden weggenomen. De woning is aangemerkt als een cultuur-historisch waardevol object. De wijziging betreft het vergroten van een raam in de rechterzijgevel en de wijziging van de gevel van de achter-aanbouw. Deze is later bijgebouwd en maakt geen onderdeel uit van de oorspronkelijke woning. De wijzigingen zijn nauwelijks zichtbaar vanaf openbaar gebied en hebben zodoende geen negatieve invloed op het straatbeeld. Ook tasten de wijzigingen de bestaande waarden niet negatief aan. De wijziging van de gevel bij de platte uitbouw verbetert juist de samenhang tussen de uitbouw en de woning. Onduidelijk is wel op welke wijze de nieuwe kozijnen worden uitgevoerd. Aangeraden wordt om de kozijnen met dezelfde detaillering en materiaal als de bestaande kozijnen uit te voeren. De toetsing hiervan kan ambtelijk worden afgehandeld.

4.18 Molenstraat 207, Valkenswaard

Advies is dat het plan voldoet aan redelijke eisen van welstand op grond van de criteria. Het plan is getoetst aan de criteria behorende bij het vastgestelde welstandsniveau "bijzonder". Het plan betreft het bouwen van een garage op de plek waar een oude garage wordt gesloopt. De garage wordt geplaatst bij een karaktervolle woning welke in het bestemmingsplan is aangeduid met cultuurhistorisch waardevol. De plaatsing, massa en vorm van de garage zijn passend en doen geen afbreuk aan de bestaande waardevolle woning. De commissie constateert dat er voor het

materiaalgebruik wordt aangegeven baksteen nader te bepalen. De commissie stelt dat de toe te passen baksteen de bakstenen van het hoofdgebouw moet benaderen. De voorgestelde mulderpannen zijn akkoord. Derhalve is het toegepaste materiaal- en kleurgebruik akkoord. De commissie vraagt wel nog de nodige aandacht voor de eventuele plaatsing van de zonnepanelen. De voorwaarde voor zonnepalen is dat deze niet naar openbaar terrein geplaatst worden. Daarnaast moeten ze full-black zijn en in een rechthoekig vlak op het onderste gedeelte van het dakvlak van het achterste gedeelte van het bijgebouw op passende afstand van de dakrand geplaatst worden. Als het plan wordt conform bovenstaande wordt uitgevoerd kan het door de gemeente worden afgehandeld en hoeft het plan niet meer aan de commissie te worden voorgelegd. Indien op een andere manier gereageerd wordt, dan wil de commissie het plan opnieuw ter beoordeling voorgelegd krijgen.

5 Actiepuntenlijst na 19 juli 2022

Actiepuntenlijst	Plan ning	Status
Valkenswaard		
Aanwijzen objecten tot gemeentelijke monumenten. Het zijn de volgende objecten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Markt 11-11A 2. Maastrichterweg 21 3. Markt 66 4. Meerstraat 6 5. Meerstraat 8 6. Kapellerpad 8 7. Luikerweg 54 8. Dommelseweg 13-17d (Vergadering 15 maart en 24 mei 2022) 9. Dorpsstraat 46-48a (Vergadering 15 maart en 24 mei 2022) Toekennen sterstatus: <ol style="list-style-type: none"> 1. Molenstraat 211 (Vergadering 23 november 2021) 	2022	
Aanwijzen kleine monumenten, kunst en gedenktekens	2022	Loopt
Aanwijzen objecten en graven kerkhof Borkel	2022	Loopt
Selecteren objecten wederopbouw	2022	Selectie opstarten.
Opvragen matrix Karel Mollenstraat Zuid 44A-46	2022	In de wacht ivm ontwikkeling
Project panden aan de Eindhovenseweg (winkelstraat)	2022	Wachten op reactie stedenbouwkundige.
Onderzoek om de 1 ^e steen St. Jozefkerk te herplaatsen in het plantsoen (Willibrorduslaan, Valkenswaard) waar de kerk heeft gestaan.	2022	
De locatie van het eerste Valkenswaardse raadhuis zichtbaar maken in bestrating van het marktplein.		
In gang zetten vervolproces Dommelseweg 13-17d (Verg. 24 mei 2022) en nagaan stand van zaken	per direct	Denise
Op elke vergadering stand van zaken weergeven van: - Karel Mollenstraat Zuid 44a-46 - Mariakerk - Antoniuskerk	Doorl open d	Denise

- Eindhoveneweg (gedeelt Markt-Valkenierstraat) - Dommelseweg 13-17d - Kromstraat 10-12 (BS De Pionier) - Mgr. Smetsstraat 29		
Heeze – Leende		
Inventarisatie objecten wederopbouwperiode	2022	
Inventarisatie zandpaden	2022	
Cranendonck		
*Onderzoek en rapportages panden uit de CHW-lijst-2017 in “etappes” van circa 10 panden per keer, door Bureau Hüsken, en vervolgens evt aanwijzing als gemeentelijk monument: <ul style="list-style-type: none"> - Capucijnerplein 1, Budel (gemeentehuis) - Grootshoterweg 86, Budel-Schoot (pastorie) - Grootshoterweg 88, Budel-Schoot (RK kerk) - Keunenhoek 19, Budel (oude boerderij) - Looijmanslaan nr's 42 – 43 – 44, Budel-Dorplein (woning/voormalige boerderij / ensemble-complex) - Marialaan nr's 50 en 52, Budel-Dorplein (dubbel woonhuis) - Molenstraat 46, Budel (woonboerderij) 	2022 / 2023	
*Advisering m.b.t. door Hüsken gerapporteerde panden uit de Hüskenlijst-2020 in “etappes” van circa 10 panden per keer, en evt aanwijzing als gemeentelijk monument: <ul style="list-style-type: none"> - Cranendoncklaan 74, Budel (villa Vredehof) - Grensweg 64, Budel (langgevelboerderij) - Grootshoterweg 48, Budel-Schoot (schoolhuis) - Parallelweg 17, Budel-Schoot (woonboerderij) - Pater Ullingsstraat 1, Budel-Schoot (kleuterschool) - Pater Ullingsstraat 9, Budel-Schoot (woonhuis) - Molenheide 5, Soerendonk (boerderij) - Strijperdijk 3f, Soerendonk (weekendhuisje/tram) - De Dijk 8, Gastel (boerderij De Hoeve) - De Dijk 12 Gastel (woonboerderij) *Los hiervan dient advies te volgen m.b.t. - pand Hoofdstraat 201, Budel Dorplein (voorm. kerkgebouw)	2022 / 2023	
Inventarisatie objecten Wederopbouwperiode	2022	
Aanwijzen kleine monumenten, kunst en gedenktekens	2022	
Inventarisatie zandpaden	2022	

Herzien Erfgoedbeleid	2022	Loopt
Alle drie A2-gemeenten		
Implementeren memo (Afspraak adviezen erfgoed 2022 d.d. 5 februari 2022)		
Uitwerking duurzaamheidsrapport (vergadering 24 mei en 19 juli 2022)	2022	
Acties die zijn opgenomen in het verslag		Leden erfgoedcommissie en ambtelijk ondersteuners
Vergadering voor overleg met nieuwe portefeuillehouders inplannen in september/oktober 2022 Bespreekpunten - Verhouding planologie en erfgoed - Uitvoering implementatie nota Erfgoedbeleid - ter beschikking staande capaciteit voor erfgoed/ uitvoering actiepunten Erfgoedcommissie	2022	Ambtelijk ondersteuners

6 Rondvraag

6.1 Afwezigheid mevr. D. Souwen volgende vergadering, 13 september 2022

Mevr. D. Souwen bereidt de agenda voor en stuurt deze aan de leden van de erfgoedcommissie. Dhr. H. van Mierlo zal het verslag van de septembervergadering verzorgen.

6.2 Onderhoud Markt 45 (gemeentelijk monument)

Vanuit de commissie wordt aangegeven dat de dakgoot aan de voorzijde onderhoud lijkt nodig te hebben en verzoekt om via handhaving dit herstel te bespreken met de eigenaar.